

Politiken Skoleliv 25.10. 2017

Ildsjæle er ikke nok: Åben Skole skal i system

Hvordan sikrer man, at det ikke bare er de klasser, der har lærere med gode kontakter, der besøger virksomheder og kulturinstitutioner? Politiken Skoleliv har talt med to kommuner, som får alle elever afsted ved at systematisere Åben Skole-forløbene.

[FOR ABONNENTER](#)

Et digitalt orienteringsløb i Zoo og tema om romantikkens brevskrivning med Bakkehusmuseet.

Det er to af de Åben Skole-forløb, som lærere og pædagoger i Frederiksberg Kommune kan finde på laeringsuniverset.dk.

Portalen, som er indstillet til [DM i skoleudvikling](#), indeholder en række fælles Åben Skole-forløb, som alle kommunens 12 folkeskoler bruger.

[Vis mere](#)

Skolereformen trådte i kraft med en helt ny ambition om at åbne skolen op for det omgivne samfund. Men hvordan sikrer man, at det ikke bare er de klasser, der har lærere med gode kontakter, men alle kommunens elever, der kommer afsted?

I Frederiksberg Kommune har man grebet den udfordring an ved at samle og systematisere Åben Skole-forløbene centralt.

Malene Barkhus (V) er formand for Undervisningsudvalget i Frederiksberg Kommune.

Ifølge formanden for Undervisningsudvalget i Frederiksberg, Malene Barkhus (V), gør systematiseringen det lettere for lærerne at vidensdele, så de ikke skal opfinde den dybe tallerken, hver gang de skal ud af skolen.

»Vi har set, at der ikke bliver praktiseret særligt meget vidensdeling i vores skolevæsen. Derfor tager rådhuset sig nu af den administrative og logistiske del med at samle tilbuddene,« sig hun og tilføjer, at det frigiver ressourcer til lærerne og pædagogerne.

»De får bedre forudsætninger for at koncentrere sig om kerneopgaven og det, de er bedst til. Det handler om at bruge tiden rigtigt,« siger hun.

Læs også: Nu skal skoler også samarbejde med virksomheder

Samtidig er Frederiksbergs Åben Skole-portal også med til at sikre, at kommunen lever op til lovkravet om, at skoler skal samarbejde med virksomheder og kulturin-

stitutioner. Det sikres blandt andet ved, at hver årgang har en række obligatoriske besøg.

Kommunen arbejder dog stadig på at finde den rette balance mellem obligatoriske og valgfri forløb, forklarer Malene Barkhus:

»Vores skoler anfægter ikke modellen, men jeg fornemmer, at de godt kunne tænke sig en lille smule mere frihed. Vi skal stadigvæk have obligatoriske forløb, men jeg vil gerne være med til at diskutere balancen.«

Mange praktiske benspænd

En anden kommune, som også investerede i en Åben Skole-portal efter reformen, er Rødovre Kommune.

Men Vestegns-kommunen erfarede hurtigt, at en portal ikke var nok.

Kirsten Hegner er Åben Skole-konsulent i Rødovre Kommune.

»Selvom man har købt en portal, betyder det ikke nødvendigvis, at lærerne bruger den. Nogle lærere havde brugt Åben Skole i årevis, og andre kom aldrig afsted.

Hvis vi skal sikre, at alle drager fordel af Åben Skole, skal der være en, der understøtter arbejdet,« siger Kirsten Hegner, som sidste år netop blev ansat som Åben Skole-konsulent i Rødovre Kommune.

For det kan være svært for den enkelte lærer at finde overskud til planlægningen, forklarer hun:

»Det er begrænset, hvor meget tid den enkelte lærer har til at banke på døre. Og det er faktisk et stort planlægningsarbejde med mange praktiske benspænd. Hvis man vil have de få billetter, der er at få til Det Kongelige, skal man sidde parat ved tasterne en bestemt dag,« siger Kirsten Hegner.

Obligatorisk minimumspakke

Kirsten Hegner har bl.a. lavet en Åben Skole-pakke til folkeskolerne i Rødovre Kommune, som er en minimumspakke med obligatoriske forløb til alle fag fra 0. til 9. klasse.

»Ellers risikerer vi, at 7.A altid kommer afsted, men at 7.B aldrig kommer afsted, fordi der er lidt flere udfordringer i 7.B,« siger hun og understreger, at der stadig er plads til, at lærerne selv kan arrangere Åben Skole-forløb.

»Der bliver lavet rigtig fede projekter. Det farlige er, hvis der ikke er en organisering omkring Åben Skole, for når den lærer, der er ildsjælen og har opdyrket masser af kontakter, går på barsel eller skifter skole, så er der ikke andre, der har den viden, og så bliver det ikke til noget året efter,« siger Kirsten Hegner.

Inddrager lærere og ledere

Kirsten Hegner oplever ikke, at lærerne i Rødovre har modstand mod, at minimumspakken er obligatorisk. Det skyldes bl.a., at hun har inddraget dem og skolelederne i udarbejdelsen af minimumspakken. Og hun mødes fortsat med dem en gang om måneden, for at udvikle arbejdet med Åben Skole.

»Det er også vigtigt, at ledelseslaget er med. Det kan være, vi får snakket om, at vi er nødt til at give mulighed for, at 6. klasse kan komme en hel dag i Det Kongelige Teater. Og det skal ikke bare være med den lærer, der tilfældigvis har dem i den

første time. Det skal være med deres dansklærer, fordi det er dansk, stykket er relevant for. Den slags er jeg med til at bane vejen for,« siger Kirsten Hegner.

Sværere at få virksomheder med

Men det er ikke kun lærere og ledere, Kirsten Hegner forsøger at klæde på til Åben Skole-samarbejdet. Hun yder også sparring til nogle af de eksterne partnere. For det er ikke sikkert, at den lokale genbrugsstation er vant til at tale ind i en skole-kontekst, eller at de kender til Fælles Mål.

Læs også: Gode viljer kan ikke bære det alene

Kirsten Hegner oplever, at det »helt klart« er mere tidskrævende at opdyrke samarbejder med virksomheder end med kulturinstitutioner. Især mindre virksomheder kan have svært ved at finde ressourcerne. Men de lidt større virksomheder, som ofte har CSR-strategier, oplever hun voksende åbenhed hos.

»Flere mellemstore og større virksomheder er opmærksomme på, at Åben Skole er en god vej ind til at gøre noget for samfundet,« siger hun.

En af de måder, hun har fået virksomhederne med på, er ved at sørge for, at eleverne ikke nødvendigvis skal på besøg hos dem, da det kan være ressourcekrævende. Derfor har hun arrangeret samarbejder, hvor eleverne skal arbejde med cases, som virksomhederne stiller.

Det kan eksempelvis være, at Vestforbrændingen, som er den store forsyningsvirksomhed på Vestegnen, vil have forskellige bud på affaldssortering. Og den slags forløb får eleverne også ofte mere ud af end de klassiske »sodavandsbesøg«, som Kirsten Hegner kalder dem.

»De skal ikke bare se en produktionshal og få sodavand, og så hjem igen,« siger hun.

For en anden afgørende gevinst ved at afsætte en person til at arrangere Åben Skole-forløb er ifølge Kirsten Hegner netop, at man har ressourcerne til at planlægge,

hvordan besøget på en virksomhed eller en kulturinstitution skal bidrage til børnenes læring.

»Besøgene må aldrig bare være underholdning. De skal altid sættes ind i en faglig kontekst, man i forvejen arbejder med, og i en didaktisk struktur, hvor eleverne er grundigt forberedte og også bearbejder det. Først dér sætter læring sig i kroppen.«